

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните

Център за оценка на риска
по хранителната верига

Анализ на данните, получени от системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF) за месец февруари 2024 г.

Общият брой нотификации за месец **февруари 2024 г.** е **436**. Сигналите в категория храни са най-много – **390**, за фуражите – **29**, а за материалите в контакт с храни – **14** (фиг. 1).

Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи: храни, фуражи и материали в контакт с храни.

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – **103** нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – **16** нотификации: **наличие на пестицидни остатъци** в ананаси от Камерун (2) и в манго от Гана; **наличие на норовируси** в замразени черни боровинки от Сърбия и в замразени сини боровинки от Полша; **чужди тела (парчета стъкло)** в зеленчукова салата, също от Полша; **абемектин** в десертно грозде от Перу; **откриване на пестициди** в гъби (смръчкули) от Франция; **имидаклоприд** в десертно грозде от Перу; **етефон** в замразени домати

Amber Green White

1618, гр. София, бул. "Цар Борис III" № 136; тел. +359 2 427 30 56
<https://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg

от Полша; дитиокарбамати в босилек от Кения; висока концентрация на бромидни йони в целина от Италия; хлорпирифос-етил в сушени домати от Тунис; ацетамиприд в спанак от Италия; хлорпирифос в плодове лайм от Бразилия и високо съдържание на йод в сушени морски водорасли от Хонг Конг.

Билки и подправки – 10 нотификации: наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос-етил в лайка от Египет (2); високи нива на пирилизидинови алкалоиди в кимион от Индия и в листа магданоз от Полша; наличие на оцветителите Судан 4 и Е 122 – азорубин в сумак от Турция; наличие на хлорпирифос и на пестицидни остатъци в кимион на прах от Китай; наличие на пестицидни остатъци в кимион от Китай; наличие на следните пестициди (ацетамиприд, азоксистробин, хлорпирифос, карбендазим, пропиконазол, хексаконазол, тиаметоксам, клотианидин и трициклазол) в семки от кимион от Китай; хлорпирифос в сминдух, също от Китай и наличие на олово и живак в смляна канела от Виетнам.

Риба и рибни продукти – 8 нотификации: наличие на живак в замразена акула мако от Испания, във филета от риба меч от Испания, в риба тон от Испания и в замразени филета от риба меч, също от Испания; *Listeria monocytogenes* в студено пушена съомга от Естония; високи нива на хистамин в консервирани в зехтин филета от аншоа от Италия; замразена съомга от Дания, неподходяща за човешка консумация и неотразени на етикета алергени (риба и миди) на опаковката от салата сурими от Белгия.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 8 нотификации: наличие на *Listeria monocytogenes* в свински продукт от Литва и в андалуски колбаси от Испания; наличие на чужди тела в месен продукт от Чехия; откриване на остатъци от ветеринарномедицински препарат в жабешки бутчета от Виетнам; наличие на олово в салам от еленско месо от Италия; възможна контаминация на сланина от Франция; наличие на *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в говежди обрезки от Холандия и наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в суджук от Полша.

Други хранителни продукти/смесени – 7 нотификации: наличие на чужди тела (метални парчета) в мини пролетни ролца от Китай; наличие на компоненти на минерални масла (МОАН) в протеинов изолат от боб от Хърватия; наличие на етиленов оксид в семена от чия от Франция; наличие на чужди тела (метални фрагменти) в меласа от Португалия; недекларирани

алергени (миди и ракообразни) в готова за консумация юфка от Китай; **недеклариран алерген (глутен)** в замразен фалафел от Холандия и **наличие на неразрешените субстанции силденафил и епимедиум** в партида с билкова паста от Турция.

Сладкарски изделия – 6 нотификации: **наличие на неразрешената нова хранителна съставка хексахидроканабинол (ННС)** в плодови дъвки от Чехия и в сладкарски изделия от Холандия; **наличие на недеклариран алерген (ядки)** във великденски шоколадови яйца от Франция; **чужди тела (пластмасови фрагменти)** в блокчета млечен шоколад от Полша и Унгария; **наличие на неразрешената хранителна добавка Е 171 – титаниев диоксид** в пасти от Канада и **наличие на недеклариран алерген (серен диоксид)** в захаросани плодове от Виетнам.

Материали в контакт с храни – 6 нотификации: **наличие на олово и фталати** в кутии за пица от Италия (2); **наличие на алуминий и арсен** в керамични съдове от Испания и от Португалия; **наличие на олово, фталати и фотоинициатори** в кутии за пица от Испания и **наличие на 4,4 – метилен дианилин** в кухненски комплект от Италия.

Зърнени и тестени изделия – 5 нотификации: **високо съдържание на цианид** в бадемове сладки от Германия (2); **чуждо тяло (парче метал)** в бисквити с неизвестен произход; **наличие на чужди тела (метални фрагменти)** в шоколадови сладки от Холандия и **липса на информация за алергени** на етикета на опаковката на зърнени блокчета от Италия.

Ядки, продукти от ядки и семена – 5 нотификации: **наличие на охратоксин А** в сушени бели черници от Турция; **Salmonella** в бланширани нарязани бадеми от Испания; **наличие на неразрешена нова храна ядки бетел** от Пакистан; **неотразен на етикета алерген (сусам)** в паста с маково семе от Турция и **наличие на Salmonella enterica ser. Havana** в халва с шамфъстък от Турция.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 4 нотификации: **наличие на пирилизидинови алкалоиди** в неразрешената нова храна *Tribulus terrestris* от Германия; **наличие на остро чуждо тяло (парче стъкло)** в хранителна добавка от Испания; **наличие на тетраhydroканабинол (ТНС)** и на **неразрешената нова хранителна съставка канабидиол (CBD)** в

CBD масло от Швейцария и **наличие на забранени субстанции (алое-емодин, алоин А и алоин В)** в хранителна добавка от Италия.

Мляко и млечни продукти – 4 нотификации: *Listeria monocytogenes* в сирене горгонзола от Италия (2) и в сирене от Франция и **наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli*** в сирене от сурово козе мляко от Франция.

Храни за домашни любимци – 4 нотификации: *Salmonella enterica ser. Senftenberg* в храна за домашни любимци на пелети от Германия; *Salmonella* в кучешки играчки за дъвчене от Полша; **наличие на чужди тела (парчета пластмаса)** в пастет за кучета от Франция и *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в храна за домашни любимци от Естония.

Готови ястия и закуски – 4 нотификации: **наличие на ДНК от свине, говеда и птици, както и на различни алергени** в различни видове юфка от Китай; **недеклариран алерген (ракообразни)** в закуска от Холандия; **наличие на чужди тела (парчета дърво)** в пържени картофи, също от Холандия и **подозрение за наличие на чужди тела** в сладки от Франция.

Птиче месо и продукти от него – 3 нотификации: *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в пилешки продукт от Украйна и в пуешки филета от бут от Полша и **неотразени на етикета алергени (соя, синап, целина и млечен протеин)** и **наличие на неразрешената добавка глутамова киселина** в замразен пилешки кебап от Полша.

Ракообразни и продукти от тях – 2 нотификации: **неотразен на етикета алерген (сулфит)** в скариди от Индия и от Бангладеш.

Хранителни добавки и ароматизанти – 2 нотификации: **наличие на диетилфталат (ДЕНР)** в есенциално масло от босилек от Виетнам и **наличие на контаминация с фталати** на масло от растението *Osmanthus absolute* от Франция.

Алкохолни напитки – 1 нотификация: **сгрешен етикет на бира** означена като **безглутенова** върху бира, която не е свободна от глютен от Белгия.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 1 нотификация: **наличие на *Escherichia coli*** в живи миди от Италия.

Главноноги и продукти от тях – 1 нотификация: високо концентрация на кадмий в замразени калмари от Италия и Испания.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 1 нотификация: възможно наличие на чужди тела (парчета твърда пластмаса) в шоколади от Белгия.

Фуражни суровини – 1 нотификация: голямо количество на семена от амброзия (*Ambrosia spp.*) в сорго от Франция.

Сладоледи и десерти – 1 нотификация: наличие на алергени, които не са означени на холандски език върху опаковката на сладолед за вегани от Италия.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация: твърде високо съдържание на добавки и на витамини в енергийна напитка от Афганистан.

Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: наличие на *Salmonella* в лук на прах от Индия.

За месец февруари 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Италия с 14 нотификации, следвана от Франция с 11 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС – 134 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 47 нотификации: наличие на афлатоксини в сушени смокини от Турция (6); наличие на множество пестициди в боб от Бангладеш (4); наличие на диметоат в портокали от Египет (3); **неправилен официален сертификат** за гъби пачи крак от Русия (2); наличие на **хлорпирифос** в пресни лимони от Турция, в смесена салата от Република Северна Македония; в портокали от Египет, в пресни моркови от Република Северна Македония и в пресни портокали от Турция; **хлорпирифос-метил** в портокали от Турция, в лимони от Турция и в мандарини от Турция; наличие на **неразрешената субстанция карбендазим** в чушки чили от Уганда; **металаксил** в пастьоризирани краставици от Сърбия; **множество пестицидни остатъци** в плод дуриан от Виетнам; **делтаметрин** в портокали от Египет; **проквиназид** в чушки от Йордания; **ацефат и метаамидофос** в зелен фасул от Кения; **етион** в чушки от Индия; **профенофос** в портокали от Египет; **форхлорфенурон** в плодове питахая от Виетнам; **флуметрин** в замразени чушки от Египет;

цифлуметрин и имидаклоприд в плодове нар от Египет; **неправилен официален сертификат** за замразен микс от гъби от Русия; **липса на здравен сертификат** за замразени чушки от Индия; **недекларирано и неразрешено влагане на сулфити** в маслини от Мароко; **високо съдържание на серен диоксид** в сушени кайсии от Турция; **диметоат и ометоат** в портокали от Египет; **ацефат** в зелен фасул от Кения; **диафентиурон** в бамя от Индия; **метаамидофос** в зелен фасул от Кения; **наличие на погрешна информация в официалния сертификат и аналитичния протокол** за замразени гъби от Русия; **наличие на металаксил в моринга и тиаметоксам в гуава** от Индия; **диафентиурон и динотефуран** в моринга от Индия; **циперметрин** в плодове нар от Турция и **висока концентрация на метоксифенозид** в круши от Турция.

Ядки, продукти от ядки и семена – 34 нотификации: **наличие на афлатоксини** във фъстъци от Египет (7), от САЩ (3) и от Китай (2), в шамфъстък от Иран (6), от Турция (4) и от САЩ (2) и в бразилски ядки от Боливия (2); ***Salmonella spp.*** в сусам от Нигерия (2) и от Турция и в тахан от Египет; **липса на здравен сертификат** за сусам от Судан (2); **несъответствие с Регламент (ЕС) 2017/625 и с Регламент (ЕС) 2019/2124** относно фъстъци от Хърватия и **наличие на пестицидни остатъци** във фъстъци от Бразилия.

Билки и подправки – 11 нотификации: **наличие на хлорфенапир** в чушки от Виетнам (2); **наличие на перметрин** в чушки, също от Виетнам (2); **карбендазим и тиофанат-метил** в чушки от Уганда; **наличие на хлорпирифос-етил** в семки от калонджи (черен кимион)(*Nigella sativa*) от Индия; **наличие на неразрешени пестицидни остатъци** в листа моринга, също от Индия; **наличие на *Salmonella spp.*** в сушена мента от Египет; **фенамидон** в босилек от Израел; **наличие на пестицидни остатъци** в семки от кимион от Индия и **липса на официален сертификат, взимане на проби и на аналитичен протокол** за куркума също от Индия.

Зърнени и тестени изделия – 9 нотификации: **наличие на хлорпирифос** в ориз басмати от Пакистан (2) и от Индия; **несъответствие в етикетирането на хранителни продукти** от Русия и от Беларус, **съобразно чл. 9 (1) от Регламент (ЕС) 1169/2011**; **наличие на имидаклоприд и ацетамиприд** в ориз от Пакистан; **тиаметоксам и трициклазол** в ориз от Индия; **наличие на пестицидни остатъци** в ориз от Индия и **наличие на генетично модифицирани организми** в юфка от черен ориз от Китай.

Ракообразни и продукти от тях – 4 нотификации: неотразен на етикета алерген (сулфит) в скариди от Индия; несъответствие между идентификационната марка на етикета и тази отбелязана в сертификата за ракообразни от Еквадор; наличие на *Vibrio cholerae* в замразени сурови скариди от Еквадор и наличие на перфлуороронанова киселина (PFNA) в сушени скариди от Тайланд.

Други хранителни продукти/смесени – 4 нотификации: феромагнитна контаминация на партида със захар от Украйна; наличие на неразрешени нови хранителни съставки: *Hericium erinaceus* (Лъвска грива), *Inonotus obliquus* (Чага) и *Cordyceps spp.* от Китай; неточна входяща документация за сушени гъби от Черна Гора и наличие на генетично модифицирани организми в хранителни заготовки от Южна Корея.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 3 нотификации: наличие на пестицидни остатъци в чай „Ърл Грей“ от САЩ и в чай от Китай и наличие на неразрешената растителна субстанция *Hemidesmus indicus* в билков чай от Шри Ланка.

Мазнини и масла – 3 нотификации: липса на здравен сертификат за говежда мазнина за технически цели от Бразилия (2) и наличие на неразрешената добавка Е 903 – карнаубов восък в хранителни заготовки, също от Бразилия.

Материали в контакт с храни – 3 нотификации: миграция на първични ароматни амини от пластмасови кухненски прибори от Китай (2) и миграция на мед от метални шпатули, също от Китай.

Готови ястия и закуски – 3 нотификации: наличие на ДНК от говеда в юфка от Китай; наличие на недекларирани алергени (ракообразни) в закуски от Китай и наличие на недеклариран алерген (яйца) в снакс от Китай.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 2 нотификации: влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига за миди от Перу и високо съдържание на кадмий в миди от Чили.

Риба и рибни продукти – 2 нотификации: влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига по време на транспорт на замразена риба от Украйна и високи нива на хистамин в риба тон от Сенегал.

Мед и пчелно млечице – 2 нотификации: внос на пчеларски продукти от нехармонизирани видове от Бразилия (2).

Супи, сосове и подправки – 2 нотификации: наличие на неразрешени добавки Е 200 – сорбинова киселина и Е 210 – бензоена киселина в доматиена паста от Египет и неразрешено влагане на добавката Е 210 – бензоена киселина в доматиена паста, също от Египет.

Главоноги и продукти от тях – 1 нотификация: влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига за замразен октопод от Мавритания.

Сладкарски изделия – 1 нотификация: наличие на неразрешената добавка Е 171 – титаниев диоксид в сладкиши от Беларус.

Фуражни суровини – 1 нотификация: липса на входяща документация за овчи черен дроб, предназначен за храна на домашни любимци от Нова Зеландия.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 1 нотификация: влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига на замразено говеждо месо от Бразилия.

Птиче месо и продукти от него – 1 нотификация: наличие на *Salmonella* в заготовка от птиче месо от Бразилия.

През месец февруари 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Египет с 20 нотификации, следвана от Турция с 19 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 100 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 22 нотификации: наличие на пестицидни остатъци в патладжани от Бурунди (2), в гуава от Египет и в ориз от Тайланд; наличие на кадмий в плод рамбутан от Виетнам, в аспарагус от Перу и в плодове от Индонезия; недекларирани добавки Е 200 – сорбинова киселина и Е 210 – бензоена киселина в консервирани каперси от Турция; наличие на недекларирана субстанция дидецилдиметиламониев хлорид (DDAC) в мандарини от Турция; етефон в десертно грозде от Южна Африка; пропаргит в ябълки от Украйна; хлормекват в краставици от Турция; наличие на

пропиконазол в замразен концентриран портокалов сок от Иран; **наличие на норовируси** в ягоди от Мароко; **шигатоксин продуцираща *Escherichia coli*** в гъби от Тайланд; **хлорпирифос, пропиконазол и бупрофезин** в плодове помело от Китай; **наличие на ацетамиприд** в плодове нар от Турция; **наличие на веротоксигенна *Escherichia coli* O 103:H2** във фибри от псилиум от Индия; **хлорпирифос и циперметрин** в круши от Камбоджа; **диметоат** в портокали от Египет; **наличие на карбофуран и диметоат** в боб от Бангладеш и **афлатоксини** в сушени смокини от Турция.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 8 нотификации: **наличие на норовируси** в миди от Франция (3) и от Канада; **хранително натравяне след консумация** на миди от Франция (2); **наличие на ротавирус** в миди от Ирландия и **наличие на перфлуорооктанова киселина (PFOA)** в миди от Тайланд.

Птиче месо и продукти от него – 8 нотификации: ***Salmonella enterica* ser. *Enteritidis*** в замразени пилешки трупове от Италия и в цяло пиле без кожа от Франция; ***Salmonella enterica* ser. *Typhimurium*** в пуешки продукти от Унгария и в пуешко месо от Германия; ***Salmonella*** в пуешко месо от Унгария и в цяло пиле от Франция; **наличие на *Salmonella enterica* ser. *Infantis*** в пилешко месо от Полша и **наличие на *Salmonella* spp. и *Salmonella enterica* ser. *Enteritidis*** в птиче месо от Унгария.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 7 нотификации: **наличие на новата храна тонгкат али (*Eurycoma longifolia*)** в хранителна добавка от Швеция; **наличие на тетраhydroканабинол (THC) и на неразрешената нова хранителна съставка (CBD)** в CBD масло от Австрия; **наличие на неразрешената нова храна *Epimedium*** в хранителни добавки от България; **неразрешена нова храна** в диетична добавка от Обединеното кралство; **оплакване на потребител** за хранителна добавка от Германия; **наличие на хризин** в хранителна добавка от Литва и **наличие на ашваганда и мелатонин** в хранителни добавки от Испания.

Риба и рибни продукти – 6 нотификации: **наличие на пестицидни остатъци** в риба тон от Малта (2); ***Listeria monocytogenes*** във филета от пушена пъстърва от Чехия; **наличие на нитрофурани** в скариди от Виетнам; **високо съдържание на живак** в размразена риба меч от Испания и **наличие на стероиди** в сом от Тайланд.

Готови ястия и закуски – 6 нотификации: наличие на ДНК от говеда и свине в снакс от Китай; наличие на ДНК от свине във вегетариански базиран на соя стек, също от Китай; наличие на *Listeria monocytogenes* в хумус от Западния бряг и ивицата Газа; наличие на недеklarиран алерген (серен диоксид) в картофено ястие от Бразилия и наличие на 3-монохлор-1,2-пропандиол (3-MCPD) в картофени пръчици от Китай.

Ядки, продукти от ядки и семена – 5 нотификации: наличие на неразрешената субстанция хлорат в сусам от Обединените арабски емирства и от Нигерия; *Salmonella* в халва с шамфъстък от Турция; афлатоксин В1 във фъстъци от Парагвай и наличие на квинолизидинови алкалоиди (лупинин и спартеин) в семена от лупина от Ливан.

Зърнени и тестени изделия – 4 нотификации: наличие на чуждо тяло в кнедли от Сърбия; неотразен на етикета алерген (пшеница) в кускус от Ливан; високо ниво на акриламид в бисквити от Сърбия и наличие на пестицидни остатъци в ориз от Бангладеш.

Ракообразни и продукти от тях – 4 нотификации: високо съдържание на сулфити в охладени приготвени скариди от Испания и от Еквадор и в скариди от Испания и наличие на живак в омари от Обединеното кралство.

Материали в контакт с храни – 4 нотификации: високо ниво на обща миграция от пластмасови контейнери за микровълнова печка от Малайзия и от пластмасови сламки от Тайван; наличие на 1,3-дихлоро-2-пропанол (1,3 DCP) и на 3-монохлор-1,2-пропандиол (3-MCPD) в чаши за дегустация от Китай и наличие на абнормална миризма от бамбукови капаци от Китай.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 4 нотификации: *Salmonella* в продукти от говеждо месо от Полша; неправилно етикетиране на телешки месен продукт от Холандия; наличие на *Listeria monocytogenes* в черен пудинг от Франция и повишени нива на остатъци от мед в замразен говежди черен дроб от Полша.

Фуражни суровини – 3 нотификации: наличие на препарата клотианидин в пивоварно отработено зърно от Украйна; наличие на афлатоксин В1 в ръжено брашно от Индия и наличие на остатъци от пестициди във фуражна царевица от Бразилия.

Билки и подправки – 3 нотификации: наличие на ацетамиприд и на неразрешените субстанции: хлорпирифос, тиаметоксам и клотианидин в семки от кимион от Индия; наличие на неразрешените субстанции хлорпирифос и толфенпирад в микс от подправки (тандори масала), също от Индия и компоненти на минерални масла (МОАН) във ванилия на прах от Мадагаскар.

Други хранителни продукти/смесени – 3 нотификации: наличие на плесени в сироп от якон (*Smallanthus sonchifolius*) (вид растение от Южна Америка със сладки корени) от Перу; неотразени на етикета алергени (мляко и глютен) в замразен картофен продукт от Белгия и наличие на чуждо тяло (парче стъкло) във фъстъчено масло от Обединеното кралство.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 2 нотификации: високи нива на пирилизидинови алкалоиди в чай „Ърл Грей“ от Кения и възможно наличие на чужди тела (пластмасови фрагменти) в шоколадово блокче с неизвестен произход.

Сладкарски изделия – 2 нотификации: наличие на неразрешени хранителни добавки (Е 407 – карагенан, Е 410 – гума локуст бийн и Е 415 – ксантанова гума) в желирани бонбони от Китай и възможно наличие на чуждо тяло (парче стъкло) в сладкарски изделия от Турция.

Храни за домашни любимци – 2 нотификации: *Enterobacteriaceae* в кучешки играчки за дъвчене от Индия и наличие на остро чуждо тяло в храна за кучета от Обединеното кралство.

Супи, сосове и подправки – 2 нотификации: *Salmonella* в подправки от Индия (2).

Алкохолни напитки – 1 нотификация: недеклариран алерген (глютен) в бира от Френска Полинезия.

Главноноги и продукти от тях – 1 нотификация: наличие на кадмий в замразена сепия от Албания.

Комбинирани фуражи – 1 нотификация: наличие на хлорпирифос в ябълкова пулпа от Украйна.

Мляко и млечни продукти – 1 нотификация: сгрешен срок на годност на партида с кефир от Франция.

През месец февруари 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Франция с 9 нотификации, следвана от Турция, Китай и Индия всяка с по 7 нотификации. България е нотифицирана веднъж.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 99 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 17 нотификации: липса на задължителни реклами за добавки със съставката „Моноколини от червен дрожден ориз“ от Холандия (2); наличие на неразрешената нова хранителна съставка канабидиол (CBD) в CBD масло от Холандия и от Германия, в протеин на прах и в енергиен бустер от Холандия; наличие на тетрахидроканабинол (THC) и на неразрешената нова хранителна съставка канабидиол (CBD) в хранителни добавки от Чехия и в ароматно масло от Словения; наличие на неразрешена форма на минерален магнезий (магнезиев аспартат) в хранителни добавки от САЩ; чужди тела (метални парчета) в енергийни шотове от Германия; наличие на CBD продукти от Испания; **наличие на *Bacillus cereus* и разтеж на плесени в хранителни добавки от България**; наличие на неразрешени нови храни в билкова заготовка с неизвестен произход; наличие на неразрешените хранителни съставки (*Tribulus terrestris*, *Garcinia Cambodia* и *Lepidium mejenii*) в хранителни добавки от Дания; наличие на неразрешената нова храна никотинамид мононуклеотид (NMN) в хранителна добавка от Обединеното кралство; наличие на дибутил фталат в суровини за диетични хранителни продукти от Белгия и Германия; високо съдържание на куркумин в хранителна добавка от Германия; наличие на неразрешените нови храни метилберин и екстракт от *Huperzia serrata* в хранителна добавка от Холандия и наличие на плесени в хранителна добавка от Белгия.

Фуражни суровини – 10 нотификации: *Salmonella* spp. в рапичен шрот от Германия, в замразена фуражна суровина за домашни любимци от Германия и в слънчогледово кюспе, също от Германия; високо съдържание на селен и наличие на неточности в етикетирването на храна за папагали от Гърция; високо съдържание на пестициди в алфалфа на пелети от Франция; наличие на голямо количество на семена от амброзия (*Ambrosia* spp.) в просо, също от Франция; наличие на чужди тела (парчета пластмаса) във фуражна суровина от Белгия; *Salmonella* в замразена допълваща храна за кучета и котки от Германия; *Salmonella*

enterica ser. *Derby* в слънчогледов шрот на пелети от Украйна и голямо количество на *Enterobacteriaceae* в рибно брашно от Норвегия.

Зърнени и тестени изделия – 9 нотификации: неразрешено влагане на оцветител Е 110 – Сънсет жълто FCF в царевичен снакс с вкус на сирене от Филипините и от Непал; следи от плесени в богати на протеини палачинки с различни вкусове от Унгария; партида с различни композитни продукти от Обединеното кралство, които не са преминали ветеринарните проверки на граничния пункт в Ротердам (Холандия); наличие на видими плесени в питка от Холандия; наличие на алкалоиди на мораво рогче (*Claviceps purpurea*) в брашно от лимец от Франция; замърсяване с плесени на замразено тесто за точене на кори от Сингапур; наличие на добавката Е 266 – натриев дихидроацетат в тестено изделие от Китай и наличие на фумонизини в царевично брашно от Италия.

Други хранителни продукти/смесени – 8 нотификации: партида с торти от САЩ, които не са преминали необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт в Ротердам (Холандия); съмнение за наличие на чужди тела (пластмасови частици) в плодов сок от Дания; партида с оризова юфка рамен от Виетнам, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт в Ротердам (Холандия); партида със сосове, подправки и пасти от Тайланд, които не са преминали необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт в Ротердам (Холандия); партида с оризова юфка карабонара и рамен с пилешко месо от Южна Корея, които не са преминали необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт в Ротердам (Холандия); наличие на плесени във фалафел, поради недостатъчна пастъоризация от Холандия; липса на етикетирание на сушени гъби от Китай и наличие на пестицидите (хлорпирифос, пенконазол и ацетамиприд) в розови цветчета от Иран.

Сладкарски изделия – 6 нотификации: неразрешено влагане на добавката Е 171 – титаниев диоксид в дъвки от Полша и в сладкарски изделия от Канада; високо съдържание на акриламид в бисквити от Турция; високо съдържание на сатурирани въглеводороди на минерални масла (MOSH) в тъмен шоколад от Белгия; наличие на неразрешената хранителна съставка канабидиол (CBD) в бонбони от Франция и наличие на неразрешените оцветители Е 127 – еритрозин и Е 110 – Сънсет жълто FCF в сладки от Мексико.

Птиче месо и продукти от него – 5 нотификации: *Salmonella enterica* ser. *Newport* в замразено птиче месо от Полша и в патешки гърди от Полша; *Salmonella*

enterica ser. Infantis в охладени пилешки филета от Полша; **откриване на *Salmonella enterica ser. Enteritidis* и *Salmonella enterica ser. Typhimurium*** в патешки черен дроб от Унгария и **наличие на *Salmonella spp.*** в угоявани с царевича пилета, също от Унгария.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 4 нотификации: **наличие на ветеринарномедицинския препарат тулатромицин** в парчета говеждо месо от Франция; **наличие на ветеринарномедицинския препарат клозантел** в овчи черен дроб от Ирландия; ***Salmonella spp.*** в замразени пилешки гърди от Украйна и **наличие на *Listeria monocytogenes*** в шунка от Германия, със суровина от Белгия.

Ядки, продукти от ядки и семена – 4 нотификации: **наличие на хлорати** в сусам от Нигерия (2); **наличие на вредители** в ориз басмати от Пакистан и **високи нива на неразрешени субстанции** в сусамена паста от Холандия.

Храни за домашни любимци – 4 нотификации: ***Salmonella*** в сурова храна за домашни любимци от Холандия (2); ***Salmonella* и *Enterobacteriaceae*** в храна за домашни любимци от Турция и **наличие на чуждо тяло** в храна за кучета от Полша.

Готови ястия и закуски – 4 нотификации: **замърсяване с фуран** на бебешка храна от Швейцария и от Германия; **наличие на чуждо тяло (метален винт)** в зеленчуков пастет за мазане от Белгия и **нелегален внос (наличие на ДНК от свине и от птици)** в приготвена юфка от Китай.

Риба и рибни продукти – 3 нотификации: **наличие на хлорати** в горбуша (*Oncorhynchus gorbusha*) от Китай и в есколар (*Lepidocybium flavobrunneum*) от Индонезия и **наличие на *Anisakis*** в замразени филета от червена съомга от Дания.

Плодове и зеленчуци – 3 нотификации: **високо съдържание на E 202 – калиев сорбат** в подсладени сушени смокини от Турция; **наличие на дифлубензурон** в дюли, също от Турция и **наличие на ръждиви петна по ръба на капака** на буркан с гъбен микс от Германия.

Мляко и млечни продукти – 3 нотификации: партида с бяла извара от Обединеното кралство, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт в Ротердам (Холандия); партида с готови зърнени изделия от Гана, която не е преминала необходимите ветеринарни

проверки на граничния пункт в Ротердам (Холандия) и внос на млечен продукт от Иран.

Безалкохолни напитки – 3 нотификации: наличие на добавката Е 171 – титаниев диоксид в напитка от Белгия; партида с млечен чай от Китай, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт в Ротердам (Холандия) и наличие на неразрешената нова храна L-теанин в кенче с енергийна напитка от Швеция.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 2 нотификации: високо съдържание на фипрониол в билков чай от Холандия и наличие на неразрешената нова храна *Morus alba L.* в чай от Тайланд.

Комбинирани фуражи – 2 нотификации: наличие на деоксиниваленол и фумонизини в комбиниран фураж от Италия и наличие на ДНК от преживни животни във фураж за риба от Холандия.

Мазнини и масла – 2 нотификации: наличие на 3-монохлор-1,2-пропандиол (3-MCPD) в непалмов маслен продукт от Германия и високо съдържание на компоненти от минерални масла (MOSH и MOAH) в зехтин от Италия.

Билки и подправки – 2 нотификации: високо съдържание на пирилизидинови алкалоиди в кимион от Полша и от Австрия.

Сладоледи и десерти – 2 нотификации: органолептичен проблем с базирани на малини десертни заготовки от Италия и неразрешено влагане на оцветителя Е 127 – еритрозин в бисквити с ягодов пълнеж от Индонезия.

Супи, сосове и подправки – 2 нотификации: наличие на неразрешената добавка Е 171 – титаниев диоксид в сосове от Перу и партида с желатин и майонеза, също от Перу, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт в Ротердам (Холандия).

Алкохолни напитки – 1 нотификация: наличие на неразрешената нова храна *Gardenia jasminoides Ellis* в джин от Испания.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 1 нотификация: наличие на перфлуорооктанова киселина (PFOA) в двучерупчести мекотели от Тайланд.

Материали в контакт с храни – 1 нотификация: неразрешено влагане на бамбукови фибри заедно с пластмаси в материал в контакт с храни от Китай.

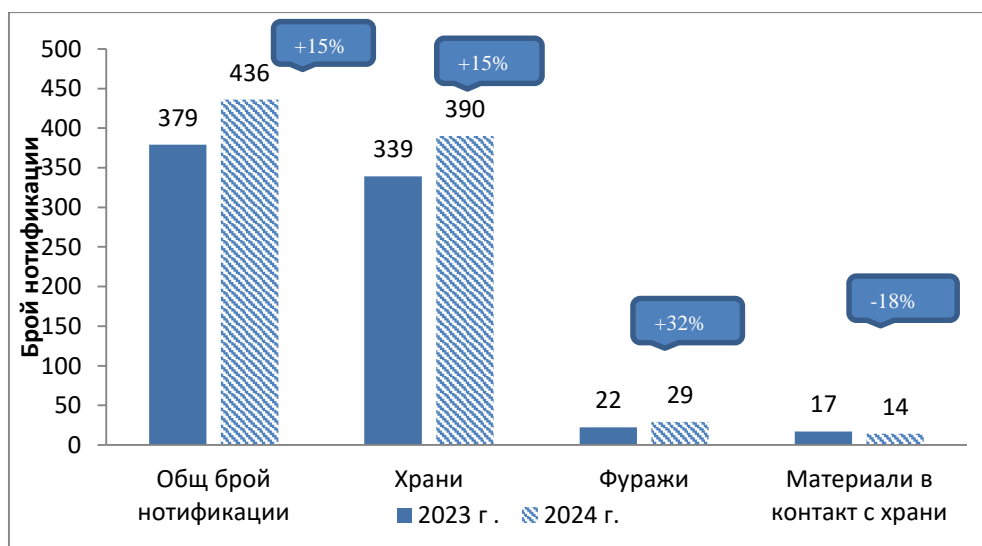
През месец февруари 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираните страни са Холандия и Германия с по 12 нотификации, следвани от Белгия със 7 нотификации. България е нотифицирана веднъж.

За месец февруари 2024 г. България е нотифицирана два пъти.

АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ

Направена е съпоставка на **броя** нотификации спрямо същия период през предходната година общо и по групи за **м. февруари 2023 г.** и **м. февруари 2024 г.** На *фиг. 2* са представени общия брой нотификации и брой нотификации по групи продукти – храни, фуражи, материали в контакт с храни. Най-много нотификации са докладвани при храните. **Повишение** се наблюдава при общия брой нотификации с 15%, при храните, също с 15% и при фуражите с 32%. **Спад** се наблюдава само при материалите в контакт с храни с 18%.

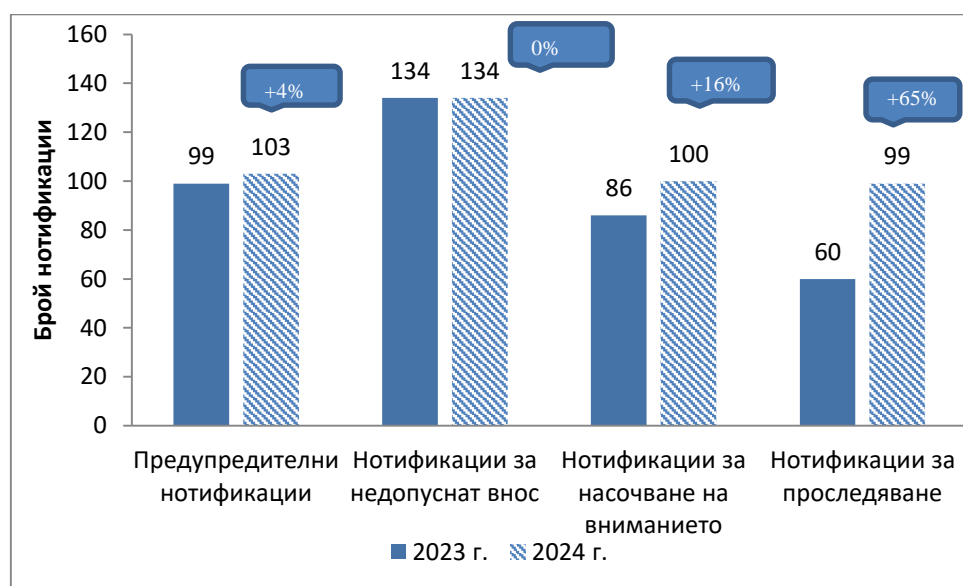
През месец февруари 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при общия брой нотификации, храните и фуражите. Изключение правят материалите в контакт с храни където се наблюдава спад.

Фиг. 2. Разпределение на общия брой нотификации и броя нотификации за храни, фуражи и материали в контакт с храни за м. февруари 2023 г. и м. февруари 2024 г.

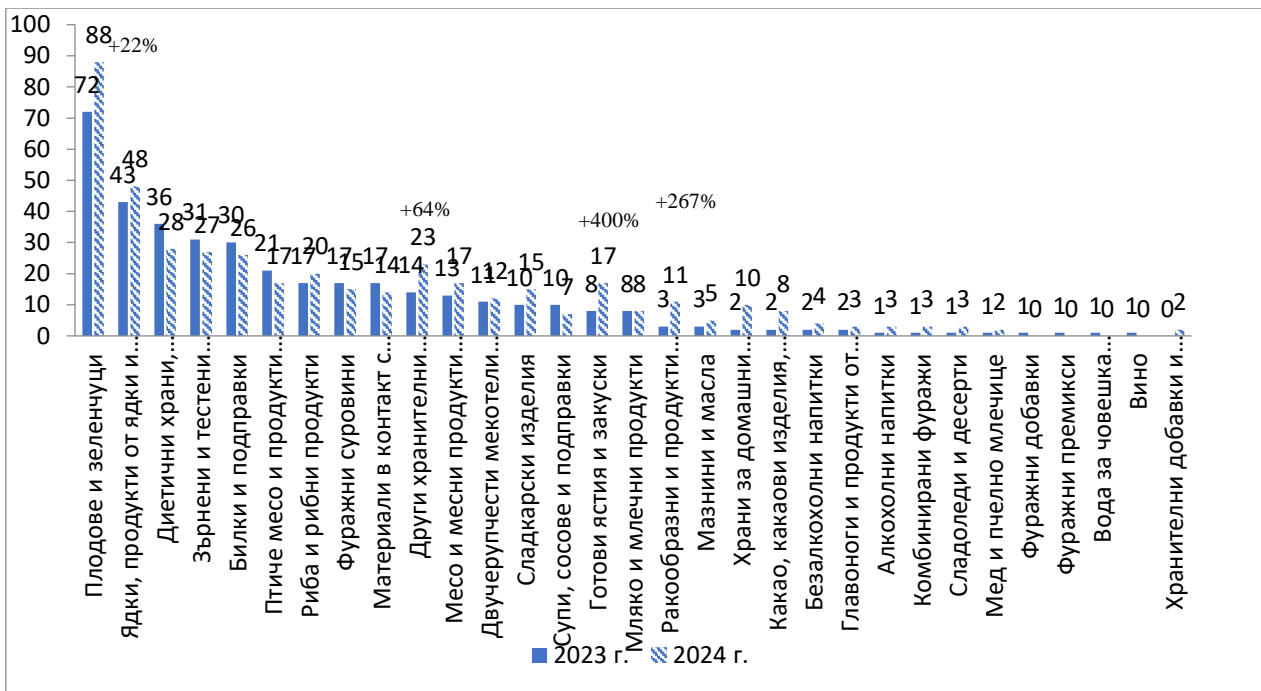
На *фиг. 3* е представено разпределението на нотификациите по вид. Най-много съобщения има при нотификациите за недопуснат внос. **Повишение** се наблюдава при предупредителните нотификации с 4%, при нотификациите за насочване на вниманието с 16% и при нотификациите за проследяване с 65%. При нотификациите за недопуснат внос **няма промяна**.

През месец февруари 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при всички видове нотификации с изключение на нотификациите за недопуснат внос.

Фиг. 3. Разпределение на броя нотификации по вид

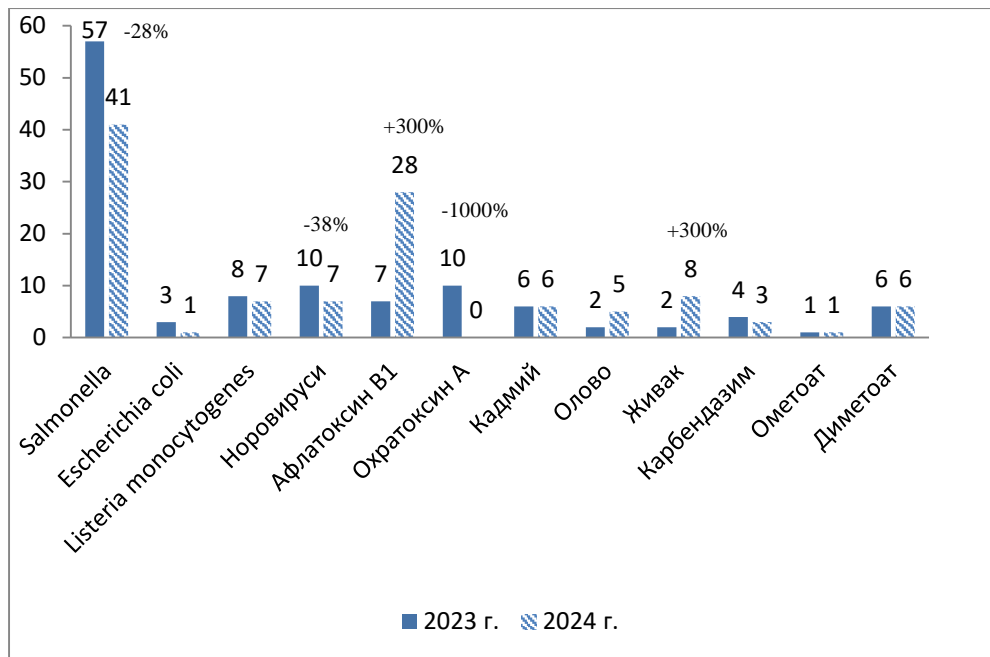
На *фиг. 4* са съпоставени данните за месец февруари 2023 г. и м. февруари 2024 г. според **категории продукти**. **Повишение** се наблюдава при следните категории продукти както следва: „Плодове и зеленчуци“ с 22%, „Други хранителни продукти/смесени“ с 64%, „Готови ястия и закуски“ с 400% и при „Ракообразни и продукти от тях“ с 267%.

Фиг. 4 Разпределение на броя нотификации по категории хранителни продукти

След съпоставка на данните за месеците февруари 2023 г. и февруари 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при всички посочени категории продукти.

На *фиг. 5* са показани някои от основните **причини** за нотифициране на храните и фуражите за месец **февруари 2023 г.** и **м. февруари 2024 г.** При патогенните микроорганизми се наблюдава **спад** като при *Salmonella* достига 28%, а при норовирусите достига 38%. При микотоксините се наблюдава както **повишение** което достига 300% при афлатоксин В1 така и **спад**, който достига 1000% при охратоксин А. При тежките метали се наблюдава също **повишение**, което при живака достига 300%. Пестицидите запазват **ниски нива**.

Фиг. 5 Разпределение на броя нотификации по причини

От обобщените данни за месеците февруари 2023 г. и февруари 2024 г. се наблюдават две тенденции. Има тенденция на понижение при патогенните микроорганизми и при част от микотоксините. Наблюдава се и тенденция на повишение при част от микотоксините и при тежките метали. Пестицидите запазват ниски нива.

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на ЦОРХВ - <https://corhv.government.bg/RASFF>

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис
младши експерт в Дирекция КРОКЦ
22.03.2024 г.